

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-11- Nr.

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija teikia patikslintą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020 m. lapkričio 11 d. išvadą Nr. NV-3078 Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 140 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas). Įstatymo projektas parengtas siekiant:

pakeisti laikino sulaikymo teisinį reglamentavimą, siekiant užtikrinti, kad baudžiamojo proceso įstatyme būtų įtvirtintas aiškus ir tinkamas aptariamoms procesinėms prievartos priemonės skyrimo bei apskundimo mechanizmas, numatant konkrečius ir nedviprasmiškus laikino sulaikymo pagrindus bei šios procesinės prievartos priemonės taikymo procedūras, kurios pašalintų ydingas galimybes laikinai sulaikyti asmenis bei sustiprintų tokių asmenų teisių apsaugą.

I. Sprendžiama problema	BPK 140 straipsnyje įtvirtinto laikino asmens sulaikymo instituto reglamentavimas stokoja aiškumo ir neužtikrina pakankamos laikinai sulaikyto asmens teisių apsaugos. Laikino sulaikymo teisinio reglamentavimo aiškumo bei apibrėžtumo stoka sukuria teisinę galimybę nepagrįstai sulaikyti asmenis, kartu neįtvirtinant efektyvaus laikinai sulaikyto asmens teisių apsaugos mechanizmo.
II. Siūlomos priemonės	Įstatymo projektu siūloma iš esmės pakeisti BPK 140 straipsnį, reglamentuojantį laikino sulaikymo skyrimo tvarką. Pirmiausia, aiškiau reglamentuojamas BPK 140 straipsnio 2 dalies pagrindu taikomas laikinas sulaikymas, numatant, kad tuo atveju, jeigu asmuo būtų sulaikomas aptariamo straipsnio 2 dalyje numatyto atveju, kuris suponuoja aiškų suėmimo pagrindų egzistavimą dar prieš skiriant laikiną sulaikymą, sulaikytas asmuo ne vėliau kaip per keturiasdešimt aštuonias valandas privalo būti pristatytas teisėjui, kuris BPK nustatyta tvarka išsprendžia suėmimo skyrimo klausimą, išskyrus išimtinius atvejus, kai laikino sulaikymo metu paaiškėja naujos aplinkybės,

	<p>paneigiančios šio Kodekso 122 straipsnyje numatytų suėmimo skyrimo pagrindų ir sąlygų egzistavimą, kurios negalėjo būti žinomos nutarimo skirti laikiną sulaikymą metu.</p> <p>Taip pat siūloma numatyti, kad asmens sulaikymas pagal šio straipsnio 1 dalį ar (ir) ikiteisminio tyrimo pareigūno ar prokuroro nutarimas dėl laikino sulaikymo paskyrimo pagal šios straipsnio 2 dalį galėtų būti skundžiamas ikiteisminio tyrimo teisėjui. Ikiteisminio tyrimo teisėjui skundas būtų paduodamas per ikiteisminio tyrimo pareigūną ar prokurorą, dėl kurio sprendimo skundžiamasi. Ikiteisminio tyrimo teisėjas privalėtų tokį skundą išnagrinėti per dvidešimt valandų nuo jo gavimo momento ir dėl jo priimti nutartį.</p> <p>Kartu stiprinamas gynėjo dalyvavimas laikino sulaikymo procese, numatant, kad jei laikinai sulaikytas asmuo prašo apklausos metu užtikrinti gynėjo dalyvavimą, apklausa atidedama iki gynėjo atvykimo. Tuo atveju, jeigu asmuo nepakviečia ar neturi gynėjo, jis būtų kviečiamas ar paskiriamas šio Kodekso 50 straipsnyje nustatyta tvarka.</p> <p>Galiausiai detalizuojama laikinai sulaikyto asmens pristatymo ir laikymo tvarka numatant, kad laikinai sulaikytas asmuo nedelsiant pristatomas į laikino sulaikymo vietą ar vietą, kurioje atliekamas proceso veiksmas, kuriame laikinai sulaikytas asmuo privalo ar sutinka dalyvauti.</p>
III. Priemonių kaštai	Įstatymo įgyvendinimui papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks.
IV. Nauda visuomenei	Naujomis teisinio reguliavimo nuostatomis bus sustiprintas visuomenės pasitikėjimas valstybės teisine sistema, taip pat stiprinama laikinai sulaikytų asmenų teisių apsauga, pašalinamos galimybės piktnaudžiauti laikino sulaikymo institutu.

Vadovaujantis Numatomos teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 16 d. nutarimo Nr. 1276 redakcija), 3 punktu, kuriame reglamentuojama, kad turi būti atliekamas prioritetinių teisėkūros iniciatyvų, įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, teikiamų svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, kai numatoma reglamentuoti iki tol nereglamentuotus santykius, taip pat kai iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, Įstatymo projekto poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Įstatymo projektas buvo derintas su Lietuvos advokatūra, Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Policijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Teisėjų taryba.

Nutarimo projektui buvo pateiktos aštuonios Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabos (2020 m. lapkričio 11 d. išvada Nr. NV-3078), kurios suderinto darbine tvarka.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupė Įstatymo projektui pastabų nepateikė (2020 m. lapkričio 10 d. pažyma Nr. NV-3051).

Įstatymo projektas atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje.

Įstatymo projektą parengė Teisingumo ministerijos Baudžiamosios justicijos grupės (vadovė Simona Mesonienė, tel. 2662873, el. paštas s.mesoniene@tm.lt) vyresnysis patarėjas Jevgenijus Kuzma (tel. 2662884, el. paštas j.kuzma@tm.lt) ir patarėjas Martynas Dobrovolskis (tel. 2662899, el. paštas m.dobrovolskis@tm.lt).

PRIDEDAMA. 13 lapų.

Laikinais einantis teisingumo ministro pareigas

Elvinas Jankevičius

Jevgenijus Kuzma, tel. (8 5) 2662884, el. p. j.kuzma@tm.lt